

Cùng Đọc tài liệu chuẩn bị Soạn bài Thực hành tiếng việt lớp 10 Cánh điều tập 1 trang 51 - Bài 2: Thơ Đường luật.

Soạn bài Thực hành tiếng Việt lớp 10 tập 1 trang 51 - Cánh điều

Câu 1 trang 51 sgk Ngữ văn lớp 10 Tập 1 Cánh điều.

Trật tự trong mỗi cặp câu dưới đây thể hiện những khác biệt về nghĩa như thế nào?

- a1. Mồng 8 tháng Ba là ngày phụ nữ Quốc tế.
- a2. Mồng 8 tháng Ba là ngày Quốc tế phụ nữ.
- b1. Đỗ Phủ là nhà thơ Trung Quốc nổi tiếng.
- b2. Đỗ Phủ là nhà thơ nổi tiếng Trung Quốc.
- c1. Bài thơ đã nói lên sự cảm thông sâu sắc với những người lính của ông.
- c2. Bài thơ đã nói lên sự cảm thông sâu sắc của ông với những người lính.

Trả lời

- a1. Nhân mạnh ngày phụ nữ của quốc tế.
- a2. Nhân mạnh ngày Quốc tế của phụ nữ.
- b1. Nhân mạnh địa điểm Trung Quốc có nhà thơ Đỗ Phủ nổi tiếng.
- b2. Nhân mạnh sự nổi tiếng của nhà thơ Đỗ Phủ.
- c1. Nhân mạnh đối tượng "những người lính".
- c2. Nhân mạnh tác giả.

Câu 2 trang 51 sgk Ngữ văn lớp 10 Tập 1 Cánh điều.

Phân tích và sửa lỗi về trật tự từ trong các trường hợp sau:

- a. Tự tình (bài 2) là một trong những bài thơ cất lên tiếng nói quyết liệt đấu tranh cho nữ quyền của Hồ Xuân Hương.
- b. Câu cá mùa thu, Vịnh mùa thu, Uống rượu mùa thu là chùm thơ của Nguyễn Khuyến nổi tiếng.

c. Đến năm 2000, phải thanh toán hết các trang thiết bị cũ kỹ, lạc hậu, phải đầu tư một số dụng cụ chuyên khoa cần thiết cho các trạm y tế như răng, mắt.

d. Họ úp cái nón lên mặt, nằm xuống ngủ một giấc cho đến chiều.

Trả lời

a. quyết liệt đấu tranh => đấu tranh quyết liệt

b. chùm thơ thu của Nguyễn Khuyến nổi tiếng => chùm thơ thu nổi tiếng của Nguyễn Khuyến

c. phải thanh toán hết các trang thiết bị cũ kỹ, lạc hậu => các trang thiết bị cũ kỹ, lạc hậu phải thanh toán hết,

d. úp cái nón lên mặt, nằm xuống => nằm xuống, úp cái nón lên mặt

Câu 3 trang 51 sgk Ngữ văn lớp 10 Tập 1 Cánh diều.

Trật tự trong các câu thơ Đường luật có gì khác trật tự từ thông thường? Phân tích tác dụng tu từ của hiện tượng đảo trật tự từ mà tác giả đã lựa chọn.

a.

Đêm khuya văng vẳng trống canh dồn

Tơ cái hồng nhan với nước non.

(Hồ Xuân Hương)

b.

Lom khom dưới núi tiêu vài chú,

Lác đác bên sông chợ mấy nhà.

(Bà Huyện Thanh Quan)

c.

Lao xao chợ cá làng ngư phủ,

Dắng dỏi cầm ve lầu tịch dương.

(Nguyễn Trãi)

d.

Lặn lội thân cò khi quãng vắng,

Eo sèo mặt nước buổi đò đông.

(Trần Tế Xương)

Trả lời

a. Đảo ngữ “Trơ” lên đầu câu => nhấn mạnh cảm giác cô đơn, trơ trọi và trơ lì của người phụ nữ trước những biến động của cuộc đời.

b. Đảo ngữ “lom khom, lác đác” lên đầu câu => nhấn mạnh dáng vẻ tiều tụy, nghèo khổ, lam lũ của con người và không gian tiêu điều, hoang sơ, trống vắng nơi Đèo Ngang.

c. Đảo ngữ “Lao xao, dắng dỏi” lên đầu câu => nhấn mạnh âm thanh của cuộc sống sinh hoạt hằng ngày, đồng thời cũng là tiếng lòng của Nguyễn Trãi trước thời cuộc.

d. Đảo ngữ “Lặn lội, eo sèo” lên đầu câu => nhấn mạnh số phận vất vả, cực nhọc, gian truân của bà Tú

Câu 4 trang 51 sgk Ngữ văn lớp 10 Tập 1 Cánh diều.

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 8 - 10 dòng) với câu chủ đề: *Mùa thu trong thơ Nguyễn Khuyến luôn mang một nỗi buồn man mác như chính nỗi niềm của tác giả về đất nước, về thời cuộc.* Giải thích cách sắp xếp trật tự từ ở một câu trong đoạn văn mà em đã viết.

Trả lời

Tìm hiểu “Thu điếu” của Nguyễn Khuyến, bạn đọc không chỉ khám phá cảnh sắc mây trời mà hơn hết, đó là cảm nhận lòng người, tình người. Hình ảnh trung tâm của bài thơ không phải con thuyền hay chiếc lá mà là bóng dáng người câu cá lẻ loi, cô độc. Với các từ láy “lạnh lẽo, tẻo teo, lơ lửng”, ta không chỉ tưởng tượng dáng dấp hay trạng thái của sự vật mà còn là tâm trạng cô đơn, nỗi buồn u uất, sự trống vắng trong tâm hồn nhà thơ. Nhưng vì sao tác giả lại có tâm trạng đó? Nguyễn Khuyến là ví dụ điển hình cho người nho sĩ thành công trên con đường học vấn và quan lộ trong môi trường đào tạo của chế độ phong kiến xưa. Nhưng khi ông đạt tới đỉnh cao sự nghiệp cũng là lúc nước nhà bước vào một giai đoạn lịch sử đầy bi thương. Hệ tư tưởng Nho giáo mà nhà thơ từng tôn thờ giờ đây đã không còn phù hợp. Nguyễn Khuyến luôn thấy mình cô độc, lạc lõng giữa những biến động của thời cuộc. Điều duy nhất ông có thể làm là tỏ thái độ bất hợp tác với kẻ thù dân tộc, lui về quê ở ẩn nhằm giữ tiết tháo, nhân cách và cũng để quên đi những dằn vặt

đau đớn. Từ đây có thể thấy, bức tranh thu có lẽ chỉ là một phương tiện để thi nhân gửi gắm tâm lòng yêu nước sâu đậm.

Em chọn câu: "*Nhưng khi ông đạt tới đỉnh cao sự nghiệp cũng là lúc nước nhà bước vào một giai đoạn lịch sử đầy bi thương.*"

=> Em sắp xếp sự việc "*ông đạt đỉnh cao sự nghiệp*" trước "*giai đoạn lịch sử đầy bi thương*" để nhấn mạnh sự mất mát, đau đớn và bất lực trong cuộc đời, sự nghiệp của tác giả Nguyễn Khuyến.

-/-

Trên đây là gợi ý trả lời Soạn bài Thực hành tiếng Việt lớp 10 Cánh diều tập 1 trang 51 đầy đủ nhất, đừng quên tham khảo trọn bộ [Soạn văn 10 Cánh diều](#).

- Tổng hợp các tài liệu và bài học soạn văn 7-